# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0824U003742

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 30-12-2024

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Пелешок Ольга Олексіївна

2. Olha Peleshok

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 061

**Назва наукової спеціальності:** Журналістика

**Галузь / галузі знань:** журналістика

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Журналістика

**Дата захисту:** 07-09-2022

**Спеціальність за освітою:** Журналістика

**Місце роботи здобувача:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** PhD 147

**Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125544

**Місцезнаходження:** вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125544

**Місцезнаходження:** вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 19, 19.41, 19.45, 19.51

**Тема дисертації:**

1. «Краєзнавчий наратив районної преси Тернопільщини початку XXI століття».

2. Local narrative of the Ternopil Region district press of the early 21st century.

**Реферат/анотація:**

1. У дисертації сформовано цілісне уявлення про основні тенденції краєзнавчих процесів у наративній рецепції районної друкованої періодики Тернопільщини початку XXI ст., проведено комплексний аналіз її організаційних засад, проблемно-тематичного та жанрового спрямування, особливостей краєзнавчої наповненості у контексті функціонування регіональних видань України. Наголошено, що регіональна преса є унікальним масовокомунікаційним і соціокультурним феноменом, посідає важливе місце в духовному, громадсько-політичному, історичному та культурному житті України. Районна періодика як один із її сегментів належить до інформаційних джерел, які сьогодні набувають особливого значення і потребують усебічного вивчення. У роботі теоретично обґрунтовано та емпірично підтверджено функціонування та жанрово-тематичну специфіку краєзнавчого наративу районної періодики Тернопільщини початку XXI ст.: окреслено основні науково-методологічні проблеми, схарактеризовано понятєво-категоріальний апарат і

проінтерпретовано поняття «краєзнавчий наратив», встановлено кореляцію між особливостями краєзнавчих матеріалів на сторінках районної періодики Тернопільщини і знаковими суспільно-політичними подіями в Україні, визначено етапи її становлення та досвід у медіації краєзнавчого контенту, виокремлено й проаналізовано краєзнавчі наративи, з'ясовано їх жанрову своєрідність, виявлено особливості рубрикації та персоналізації краєзнавчих публікацій, окреслено їх проблемно-тематичне наповнення. Емпіричну базу дослідження становлять 14 169 номерів районних газет Тернопільської області («Бережанське віче», «Галицький вісник», «Нова доба», «Вісник Надзбруччя», «Колос», «Народне слово», «Зборівська дзвіниця», «Вільне слово», «Діалог», «Голос Лановеччини», «Вісті Придністров'я», «Гомін волі», «Земля Підгаєцька», «Воля», «Подільське слово», «Голос народу», «Новини Шумщини»), які вийшли впродовж 2000–2015 рр. Виокремлено із загального масиву публікації на краєзнавчу тематику, досліджено їх наративну специфіку, а також сформульовано основні тематичні категорії досліджуваної групи та жанрові форми їх реалізації. У вступі обґрунтовано актуальність теми дисертації, визначено мету і завдання роботи, сформульовано об'єкт та предмет дослідження, зазначено наукову новизну та практичне значення одержаних результатів. У першому розділі «Теоретико-методологічні основи дослідження краєзнавчого наративу у контексті соціальних комунікацій» проаналізовано стан наукової розробленості проблеми, її джерельну базу і теоретико-методологічні засади дослідження. У підрозділі «Районна преса як об'єкт наукового вивчення» проаналізовано журналістикознавчі праці, присвячені районній пресі, систематизовано інші джерела, пов'язані з історією наукового вивчення районної преси, а також узагальнювальні дослідження з історії журналістикознавства України, праці вітчизняних і зарубіжних науковців про значення місцевих масмедіа в контексті інших ЗМІ, монографічні та дисертаційні студії з історії періодики, дослідження про діяльність українських друкованих видань на теренах галицького краю. У результаті історіографічного аналізу, викладеного у підрозділі «Теоретико-методологічні аспекти дослідження», визначено розуміння, смислове поле значень, місце та роль поняття «наратив» у системі соціальних комунікацій і журналістики. Вказано, що наратив – це текстова актуалізація історії, що включає три базові виміри: семантичний (історія), ментальний (репрезентація світу історії) і дискурсивний (форма і стиль комунікації). На основі праць сучасних зарубіжних та вітчизняних науковців уточнено його контекстуальну спорідненість із поняттями «розповідь», «історія», «дискурс», «інтерпретація», «сюжет». З'ясовано, що ключовим терміном понятійно-категоріальної парадигми краєзнавчого медіанаративу є краєзнавчий контент, який виявляється у зв'язку між минулим, теперішнім і майбутнім. Визначено, що краєзнавчий контент – це тематично-змістове наповнення певного локального тексту, яке передбачає репрезентацію інформації різних напрямків: історії, географії, літератури, археології, етнографії, культури тощо. У підрозділі «Медійна репрезентація краєзнавства» проаналізовано спеціалізовані видання, діяльність організацій та установ, які посприяли медійній репрезентації краєзнавства на сторінках районної преси області. Встановлено, що результати їх діяльності виявилися у виданні ґрунтовних історико-краєзнавчих праць, які тією чи іншою мірою демонструють громадсько-політичні, наукові та медійні витоки краєзнавчих досліджень тернопільського краю.

2. The dissertation comprises a comprehensive picture of the key tendencies in local processes of narrative reception of the Ternopil Region district print media of the early 21st century, accompanied by a detailed analysis of their organizational basis, problem and thematic and genre preferences, the peculiarities of local-based components in the context of local press functioning in Ukraine. It is emphasized that local press is a unique mass communication and socio-cultural phenomenon that occupies an important part in the spiritual, social and political, historical and cultural life of Ukraine. District press, being a segment of local media, belongs to the sources of information that are gaining extra importance nowadays, thus requiring a comprehensive study. The functioning, genre, and thematic peculiarities of local narrative of the Ternopil Region district press of the early 21st century have been theoretically proven and empirically confirmed in this paper. The author has defined the scientific and methodological problems, characterized the notions and categories and explained the definitions «local narrative» in this paper. The correlation between the peculiarities of local press materials and top social and political events in Ukraine, as well as the stages of this correlation and the practice of local content mediation have been established in this scientific work. We have defined and analyzed the local narratives, identified their genre

features, the peculiarities of rubrication and personalization of local publications, described their problematic and thematic content. The empirical basis of this research is represented by 14 169 issues of local Ternopil region newspapers («Berezhanske viche», «Halytskyi visnyk», «Nova doba», «Visnyk Nadzbruchchya», «Kolos», «Narodne slovo», «Zborivska dzvinytsya», «Vilne slovo», «Dialog», «Holos Lanovechchyny», «Visti Prydnistrovya», «Homin voli», «Zemlya Pidhayetska», «Volia», «Podilske slovo», «Holos narodu», «Novyny Shumshchyny») published in 2000□2015. We have singled out the local-themed publications, studied their narrative nature, and classified them according to the key thematic categories and genre forms of their presentation. The introduction comprises the thematic justification of this research, its aim and tasks, the object and subject of research, its novelty and practical relevance of results. Chapter I «Theoretical and methodological fundamentals of studying local narrative in the context of social communications» deals with the analysis of available scientific findings in this field, its sources and theoretical and methodological basis of research. In the sub-chapter «District press as an object of scientific research» we have analyzed journalism studies dealing with district press, classified other sources dedicated to the history of district press studies, as well as comprehensive works on the history of journalism studies in Ukraine; Ukrainian and foreign researchers' works on the role of local mass media in the context of other types of media, monographs and dissertations on the history of periodicals, researches on the activity of Ukrainian print press in the Halychyna area. As a result of historiographical analysis, presented in the subchapter «Theoretical and methodological aspects of research» the notion, the semantic field of notions the place and role of the term "narrative" in the system of social communications and journalism have been identified. It is stated that narrative is the textual actualization of history that comprises three basis dimensions: semantic (history); mental (the representation of the world of history) and discourse dimension (the form and style of communication). Based on the modern Ukrainian and foreign researchers' works we have clarified that the term «narrative» is contextually related to the notions «story», «history», «discourse», «interpretation», «plot». It has been established that the key term of the conceptual and categorical paradigm of local media narrative is the local content, represented by the connection between the past, the present and the future. Local content is the thematic and topical content of a certain local text that presupposes the representation of different sorts of information: history, geography, literature, archaeology, ethnography, culture, etc. The subchapter «Media representation of local studies» contains the analysis of specialized editions, the activities of organizations and establishments facilitating the media representation of local studies in the Ternopil region district press. It is stated that their research resulted in the publication of deep historical and local lore studies reflecting in one way or another social, political and media sources of local history studies of Ternopil region.

### Державний реєстраційний номер ДіР:

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

### Публікації:


- Пелешок О. О. Краєзнавча проблематика у пресі Тернопільщини: історичний аспект. Образ. 2018. № 3(29). С. 53–59.
- Пелешок О. О. До проблеми краєзнавчого наративу у вимірах журналістики: науково-інтерпретаційна парадигма. Обрії друкарства. 2019. № 1(7). С. 124–134.

- Пелешок О. О. До проблеми регіональної ідентичності в краєзнавчому дискурсі: районні газети Тернопільщини. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. 2019. № 46. С. 124–130.
- Пелешок О. О. Преса Тернопільщини 1941–1944 років: краєзнавчий аспект. Образ. 2020. № 2 (34). С. 63–71.

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впровадження не планується

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Поплавська Наталія Миколаївна

2. Наталія М. Поплавська

**Кваліфікація:** д.філол.н., професор, 10.01.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125544

**Місцезнаходження:** вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мітчук Ольга Андріївна

2. Olha Mitchuk

**Кваліфікація:** д. соц. ком., доц., 27.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

**Код за ЄДРПОУ:** 45307965

**Місцезнаходження:** вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

**Форма власності:** Комунальна

**Сфера управління:** Держадміністрація

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Зикун Наталія Іванівна

2. Natalia Zykun

**Кваліфікація:** д. соц. ком., професор, 27.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Державний податковий університет

**Код за ЄДРПОУ:** 44550814

**Місцезнаходження:** вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство фінансів України

**Ідентифікатор ROR:**

**Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Вільчинська Тетяна Пилипівна

2. Тетяна П. Вільчинська

**Кваліфікація:** д.філол.н., професор, 10.02.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125544

**Місцезнаходження:** вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Решетуха Тетяна Василівна

2. Tatiana V. Reshetukha

**Кваліфікація:** к. соц.ком., доц., 27.00.05

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

**Код за ЄДРПОУ:** 02125544

**Місцезнаходження:** вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## VIII. Заключні відомості

| | |
|---|---|
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** | Струганець Любов Василівна |
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** | Струганець Любов Василівна |
| **Відповідальний за підготовку облікових документів** | Любінецька Марія Ігорівна |
| **Реєстратор** | УкрІНТЕІ |
| **Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** | Юрченко Тетяна Анатоліївна |